

Rok 1912.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVIII. — Wydana i rozesłana dnia 10. marca 1912.

Treść: (№ 44 i 45.) 44. Traktat handlowy i żeglarski między Austro-Węgrami i Czarnogorą. — 45. Rozporządzenie, dotyczące uregulowania obrotu zwierzętami rzeźnymi i mięsem z Czarnogóry do gmin c. k. Starostwa kotorskiego.

44.

Traktat handlowy i żeglarski z dnia 6. lutego 1911 między Austro-Węgrami i Czarnogorą.

(Podpisany w Cettynii dnia $\frac{6. \text{ lutego}}{24. \text{ stycznia}}$ 1911, ratyfikowany przez Jego c. i k. Apostolską Mość w Wiedniu dnia 21. lutego 1912, względem czego wymieniono obustronne ratyfikacje dnia 4. marca 1912 w Cettynii.)

Nos Franciscus Josephus Primus,

divina favente clementia

Austriae Imperator, Bohemiae Rex etc. et Hungariae

Rex Apostolicus,

Notum testatumque omnibus et singulis quorum interest tenore praesentium facimus:

Quum a Nostris atque Majertatis Suae Montisnigri Regis Plenipotentiaris ad promovendas et dilatandas commercii relationes inter Utriusque Nostrum ditiones

et subditos existentes tractatus die sexta mensis Februarii vigesima quarta mensis Januarii anni millesimi nongentesimi undecimi C'etinae initus et signatus esset, tenoris sequentis:

(Pierwopis.)

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie, d'une part

et

Sa Majesté le Roi de Monténégro, d'autre part,

animés d'un égal désir d'étendre et de développer les relations commerciales entre Leurs États, ont résolu de conclure un Traité de commerce et de navigation et ont nommé, à cet effet, pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc., et Roi Apostolique de Hongrie:

Monsieur Vladimire Baron Giesl de Gieslingen, Lieutenant-Feldmaréchal, Son Envoyé extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi de Monténégro, -

Monsieur Richard Riedl, Chef de Section au Ministère L. R. Aurichien du Commerce, et

Monsieur Gustave de Kálmán de Kisócz et de Szentandrás, Secrétaire d'Etat au Ministère R. Hongrois du Commerce;

Sa Majesté le Roi de Monténégro:

Monsieur Lazare Miouchekovitch, Ancien Président de Son Conseil d'Etat, et

Monsieur Philippe Yergovitch, Son Ministre des Finances et des Travaux Publics;

(Przekład.)

Najjaśniejszy Cesarz Austryacki, Król Czech itd. i Apostolski Król Węgier z jednej strony

oraz

Najjaśniejszy Król Czarnogórski z drugiej strony,

ożywieni równą chęcią ułatwienia i rozszerzenia stosunków handlowych, istniejących między Ich państwami, postanowili zawrzeć traktat handlowy i żeglarski i zamianowali w tym celu Swoimi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz Austryacki, Król Czech itd. i Apostolski Król Węgier:

barona Włodzimierza Giesl von Gieslingen, feldmarszałka - porucznika, nadzwyczajnego posła i upęnomocnionego ministra przy Najjaśniejszym Królu Czarnogórskim,

pana Ryszarda Riedla, szefa sekcji w c. k. austryackiem Ministerstwie handlu,

pana Gustawa Kálmána de Kisócz i de Szentandrás, sekretarza stanu w królewsko-węgierskiem Ministerstwie handlu,

Najjaśniejszy Król Czarnogórski:

pana Lazara Miouchekovitcha, byłego prezydenta Swej Rady państwa i

pana Filipa Yergovitcha, Swego Ministra skarbu i robót publicznych;

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins-pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article Ier.

Les ressortissants et les produits du sol et de l'industrie de chacune des Parties contractantes jouiront réciproquement, dans les territoires de l'autre, du traitement de la nation la plus favorisée en ce qui touche l'établissement des nationaux et en matière de commerce et de navigation, tant pour l'importation, l'exportation, le transit et, en général, tout ce qui concerne les droits de douane et les opérations commerciales que pour l'exercice du commerce ou des industries et pour le payement des taxes qui s'y rapportent.

En outre, les ressortissants de chacune des Parties contractantes auront réciproquement, dans les territoires de l'autre, la faculté de faire valoir leurs droits et requêtes devant les autorités et tribunaux du pays sans payer des droits, contributions, impôts ou taxes autres ni plus élevés et sans être soumis à des lois et règlements autres ni plus onéreux que les ressortissants de la nation la plus favorisée.

Article II.

Dans le but de faciliter le trafic réciproque des districts-frontière il sera permis, aux conditions et contrôles à établir par voie autonome, d'importer chaque année en franchise de tout droit d'entrée et exclusivement pour être consommé dans les communes du district de Cattaro un nombre de

6.000 bêtes bovines ne pesant pas plus de 300 kilogrammes par pièce,

20.000 moutons, chèvres, chevreaux ou agneaux et

1.000 quintaux métriques de viande de mouton fumée, dite castradina,

autant qu'il est prouvé que lesdits animaux et produits d'animaux sont d'origine monténégrine.

Dans le même but le Gouvernement monténégrin s'engage à admettre l'exportation desdits animaux et produits d'animaux en franchise de tous droits d'exportation.

Article III.

Le présent Traité s'étend à tous les pays qui appartiennent au territoire douanier conventionnel des deux États de la Monarchie austro-hongroise.

którzy, wymieniwszy swe pełnomocnictwa i stwierdziwszy ich dobrą i należytą formę, zgodzili się na artykuły następujące:

Artykuł I.

Obywatele oraz ziemiopłody i wyroby przemysłowe każdej z Stron kontraktujących mają doznawać na obszarach Strony drugiej pod względem osiedlania się obywateli oraz handlu i żeglugi wzajemnego traktowania na stopie narodu najczęściej uprzywilejowanego, i to zarówno przy dowozie, wywozie i przewozie i w ogóle pod każdym względem, odnoszącym się do cel i czynności handlowych, jak i przy prowadzeniu handlu i przemysłu oraz uiszczaniu dotyczących opłat.

Obywatele każdej z Stron kontraktujących mają być także wzajemnie uprawnieni na obszarach Strony drugiej do dochodzenia swych praw i roszczeń przed władzami i sądami krajowymi, nie opłacając za to innych ani wyższych danin, podatków, należności lub taks i nie podlegając innym ani uciążliwszym ustawom i rozporządzeniom, aniżeli obywatele narodu najczęściej uprzywilejowanego.

Artykuł II.

W celu ułatwienia obrotu między obustronnymi okręgami granicznymi dopuści się rocznie pod warunkami i kontrolami, które będą ustanowione drogą autonomiczną, i wyłącznie dla konsumpcji w gminach Starostwa kotorskiego do wolnego od cła dowozu

6000 sztuk bydła rogatego o wadze pojedynczych sztuk, nieprzenoszącej 300 kilogramów,

20.000 sztuk owiec, kóz, kozłat lub jagniąt i

1000 cetnarów metrycznych wędzonego mięsa owczego, tak zwanej kastradiny,

o ile te zwierzęta i produkty zwierzęce są dowodnie pochodzenia czarnogórskiego.

W tym samym celu oświadcza Rząd czarnogórski, iż pozostawi wywóz wspomnianych zwierząt i produktów zwierzęcych wolnym od wszelkich cel wywozowych.

Artykuł III.

Traktat niniejszy odnosi się do wszystkich krajów, które są złączone z umownym obszarem celnym obydwu państw Monarchii austriacko-węgierskiej.

Article IV.

Le présent Traité entrera en vigueur huit jours après l'échange des ratifications et restera exécutoire jusqu'au 31 décembre 1917.

Dans le cas où ni l'Autriche-Hongrie ne le Monténégro n'aurait notifié, douze mois avant le 31 décembre 1917, son intention d'en faire cesser les effets, ledit Traité demeurera obligatoire au-delà du 31 décembre 1917 jusqu'à l'expiration d'un an à partir du jour où l'une ou l'autre des Parties contractantes l'aura dénoncé.

Article V.

Le présent Traité sera ratifié et les ratifications en seront échangées à Cettigné le plus tôt possible.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires l'ont signé et l'ont revêtu du cachet de leurs armes.

Fait à Cettigné en double expédition le
24 janvier 1911.
6 février

Freiherr v. Giesl m. p. **L. Mionchekovitch** m. p.
(L. S.) (L. S.)

Riedl m. p. **F. Yergovitch** m. p.
(L. S.) (L. S.)

Kálmán m. p.
(L. S.)

Artykuł IV.

Traktat niniejszy ma wejść w życie w osiem dni po wymianie ratyfikacji i obowiązywać aż do dnia 31. grudnia 1917.

Gdyby ani Austro-Węgry ani Czarnogóra nie objawiły na dwanaście miesięcy przed dniem 31. grudnia 1917 zamiaru uchylecia z dniem tym mocy obowiązującej traktatu, natenczas ma traktat obowiązywać po dniu 31. grudnia 1917 aż do upływu jednego roku od dnia, w którym jedna lub druga z Stron wypowie go.

Artykuł V.

Traktat obecny będzie ratyfikowany, a wymianę dokumentów ratyfikacyjnych uskuteczni się w Cettynii ile możności jak najprędzej.

W dowód tego podpisali pełnomocnicy układ ten i wycisnęli na nim pieczęcie.

Działo się w Cettynii w podwójnem wygotowaniu, dnia 24. stycznia 1911.
6. lutego

Baron v. Giesl wlr. **L. Mionchekovitch** wlr.
(L. S.) (L. S.)

Riedl wlr. **F. Yergovitch** wlr.
(L. S.) (L. S.)

Kálmán wlr.
(L. S.)

Nos visis et perpensis omnibus et singulis. quae in tractatu hoc continentur rata grataque habere profitemur verbo Nostro spondentes, Nos illa omnia fideliter executioni mandatuos esse.

In quorum fidem majusque robur praesentem ratihabitionis Nostrae tabulam manu Nostra signavimus sigilloque Nostro adpresso firmari jussimus.

Dabantur Viennae die vigesimo primo mensis Februarii, anno millesimo nongentesimo duodecimo, Regnorum Nostrorum sexagesimo quarto.

Franciscus Josephus m. p.

Comes **Berchtold** de et in **Ungarschitz** m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Theodorus Ippen m. p.
Caes. et Reg. Consul Generalis.

Déclaration.

Au moment de procéder à la signature du Traité de commerce et de navigation conclu à la date de ce jour, les Plénipotentiaires soussignés sont convenus de la déclaration suivante:

Afin de donner au trafic réciproque des districts-frontière les facilités qu'exige le besoin journalier, les habitants des districts-frontière qui ont à exploiter des terres au-delà de la frontière seront exempts des droits de douane par rapport aux objets nécessaires à l'exploitation de ces terres, y compris les grains à ensemençer, puis les produits récoltés dans ces propriétés.

L'exemption réciproque de tout droit de douane s'étendra aussi à tous les sacs et récipients qui ont servi aux habitants des districts-frontière à transporter dans le pays voisin leurs produits et autres objets quelconques du trafic-frontière, et qui retournent vides par la même route.

La présente déclaration qui sera considérée comme approuvée et sanctionnée par les Parties contractantes, sans autre ratification spéciale, par le seul fait de l'échange des ratifications du Traité de commerce et de navigation conclu à la date de ce jour, a été dressée, en double expédition,

à Cettigné, le $\frac{24}{6}$ janvier 1911.
février

Freiherr v. Giesl m. p. L. Miouchekovitch m. p.
(L. S.) (L. S.)

Riedl m. p. F. Yergovitch m. p.
(L. S.) (L. S.)

Kálmán m. p.
(L. S.)

Oświadczenie.

Przy podpisywaniu traktatu handlowego i żeglarskiego, zawartego w dniu dzisiejszym, zgodzili się podpisani pełnomocnicy na następujące oświadczenie:

W celu zapewnienia obustronnym okęgom pogranicznym tych ułatwień, których wymaga obrót codzienny, będą mieszkańcy pograniczy, którzy prowadzą gospodarstwo na gruntach, położonych za granicą, uwolnieni od opłaty ceł od przedmiotów potrzebnych do gospodarstwa na tych gruntach wraz z obsiewem do uprawy pól oraz od plodów, uzyskanych na tych posiadłościach.

Wzajemne uwolnienie od cła rozciągać się ma także na wszystkie worki i naczynia, w których mieszkańcy graniczy przeniesli do kraju sąsiedniego swe wyroby rolnicze, tudzież inne przedmioty, pojawiające się w obrocie pogranicznym, a które wracają stamtąd próżne tą samą drogą.

Oświadczenie niniejsze, które bez osobnej ratyfikacji przez sam fakt wymiany ratyfikacji co do traktatu, zawartego w dniu dzisiejszym, ma być uważane za przyjęte i potwierdzone przez Strony kontraktujące, podpisano w podwójnym wygotowaniu w Cettynii dnia $\frac{24}{6}$ stycznia 1911.
lutego

Baron v. Giesl wlr. L. Miouchekovitch wlr.
(L. S.) (L. S.)

Riedl wlr. F. Yergovitch wlr.
(L. S.) (L. S.)

Kálmán wlr.
(L. S.)

Powyższy traktat handlowy i żeglarski ogłasza się niniejszem po uzyskaniu zgody obu Izb Rady państwa wraz z przynależnym oświadczeniem.

Wiedeń, dnia 9. marca 1912.

Stürgkh wlr.
Zaleski wlr.

Bráf wlr.
Roessler wlr.

45.**Rozporządzenie Ministerstw rolnictwa, skarbu i handlu z dnia 9. marca 1912,****dotyczące uregulowania obrotu zwierzętami rzeźnymi i mięsem z Czarnogóry do gmin c. k. Starostwa kotorskiego.**

Oдноśnie do ogłoszonego w Dz. u. p. Nr. 44 z roku 1912 traktatu handlowego między Austro-Węgrami i Czarnogórą z dnia 6. lutego 1911 wydaje się w porozumieniu z interesowanymi królewsko-węgierskimi Ministerstwami pod względem obrotu zwierzętami rzeźnymi i mięsem z Czarnogóry do gmin c. k. Starostwa kotorskiego następujące zarządzenia:

Aż do odmiennego zarządzenia można dopuścić corocznie, począwszy od dnia 12. marca 1912, 6000 sztuk bydła rogatego o wadze pojedynczych sztuk, nie przynoszącej 300 kg, i 20.000 owiec, kóz, kozłat lub jagniąt z Czarnogóry do wolnego od cła dowozu przez Urzędy celne w Kotorze, Budua i Risano pod nadzorem i kontrolą państwowego lekarza weterynaryjnego celem natychmiastowej rzezi, mającej nastąpić w najkrótszym terminie w miejscach, które oznaczy c. k. Namiestnictwo w Zadarze, i celem spożycia w gminach Starostwa kotorskiego, jeżeli będzie wykazane, iż zwierzęta te pochodzą z Czarnogóry i to z okręgu wolnego od 40 dni od zarazy i są indywidualnie zdrowe.

Przy widymowaniu paszportów zwierzęcych winien państwowy lekarz weterynaryjny poświadczyć

wyraźnie, iż zwierzęta są przeznaczone na rzeź w obszarze Starostwa kotorskiego.

Nadto wolno wprowadzić corocznie aż do odmiennego zarządzenia bez opłaty cła 1000 cetnarów metrycznych wędzonego mięsa owczego lub skopowego (kastradina) również do spożycia w gminach Starostwa kotorskiego, jeżeli będzie wykazane, iż mięso to pochodzi z zwierząt zdrowych.

Ewidencya wspomnianych kontyngentów ma być utrzymywana przez wymienione na wstępie urzędy celne.

Oдноśnie c. k. władze mają polecenie, starać się o ścisłe wykonanie tych zarządzeń, wstrzymać natychmiast wprowadzanie zwierząt względnie mięsa w razie dostrzeżenia jakichkolwiek podejrzeń i wnieść bezzwłocznie do c. k. Ministerstwa rolnictwa doniesienie o stwierdzeniu jakichkolwiek wypadków podejrzanych.

Na zasadzie postanowień ustawy o zarazach zwierzęcych z dnia 6. sierpnia 1909, Dz. u. p. Nr. 177, i ze względu na obowiązujące układy z innymi państwami co do zaraz zwierzęcych zabrania się wprowadzania zwierząt racicowych i świeżego mięsa takich zwierząt z obszaru c. k. Starostwa kotorskiego do reszty umownego obszaru celnego obu Państw Monarchii austriacko-węgierskiej.

Przestrzeganie tego zakazu ma być nadzorowane przez organa władz politycznych i gmin, oraz przez straż skarbową i żandarmeryę.

Bráf wtr.

Zaleski wtr.

Roessler wtr.